

ALFÖLDI FRISS UJSÁG

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Egy óra 1.50, vidékre 2 P.
Negyedevre 4.50 pengő.

Politikai és társadalmi napilap. Megjelenik hetfő kivételével minden nap.

Szerkesztőség és kiadó hivatal
Kö-suth-utca 19 szám
Telefonszám 93.

Szentés, 1932 április 7

Csütörtök

V. évfolyam 77 szám

Tavaszi áradás

Írta: Dr. Palasovszky Béla

Ilyenkor tavasszal, a mikor a régi határhegyek tetején megindul a hógörgeteg lavinája s enyhe napsugar melegengeti a föld hátát, szinte csak hasam maradhat el a vizek áradása, melyek hömpölygő áradattal rohannak végig az országon, széles területen öntve el a folyók árterét és rémületet hordozva szennyeshullámaik tájékozásán. A Tisza, a magyar föld örök vándortársa, mely nyári a konyatok tikkadtságán oly szeliden folydogál medrében, akár a holdvilág uszik odafenn az égen a felhők tengerében. Láncait letépve száguld mellékfolyóinak dühös áradatától feiborzolva ilyenkor, mint a legelvakultabb emberi szenvedély, mely mindent elsöpörve tör céljainak elérése után és legázolva mindent, ami életet csak útjában talál.

Miként a lancát tépett emberi szenvedély!... Ilyenkor érezzük meg a természet rendkívül nagy színimitását az emberrel, akit közös természeti törvények tartanak össze az általa uralt földdel; ilyenkor tavasszal érezzük, mennyire a föld porából vétettünk s mennyire a természet nagy közösségéből valók vagyunk, amikor mindent indulásra, rohanásra, áradásra készít az élet újhodása, a rügyfakadás évadja, a bimbópattanás ideje s a virágzás tengersok jelensége. Megindul a föld, megindul a vizek árja s a földet uraló ember lelkén elszabadul a szenvedélyek áradása a jövődők kifürkészhetetlen utjai felé. És rohan az ár fékeveszetten és fut az ember délibábjai után.

Meg kell figyelni a történelem sorsdöntő fordulatán, hogy a legnagyobb emberi cselekvések időszaka mindig a tavasz, mely a maga fiatal seregei élén lázasszenvedélyvel sebesedik a vérnek áradásán, új életformák perspektívái tárulnak fel előtte, amelyeket a tél rideg világán talán fontoltabban mérleget el-érhetőségei tekintetében és fut az ár és egyre szélesedik az élet, hogy szinte határai

sincsenek már, annyira emersódottá teszi a kezelet a orkat a határokat.

Regesrégen, — idestova tizenégy eszendeje már de két emberöltőnek tünk a a beteg álam. — a magyarság tavaszi újhodásának lelki áradásának sem voltak gátjai. Nem állottak útját fejlődésnek. élettehetségeinek és nemzeti céljai érvényesítésének trianoni vétők, az önkényességnek ezek a becstelenség uralmát hirdető tilalomfái. Nem állották útját a magyar lélek szabad szárnyalásának, tavaszi megáradásának mondvacsinált határok, melyek határtalan bestialitással szoritják össze ezen a szűk területen, ennek a megcsontított országnak vérző testén mindazokat, akiket az Isten magyaroknak teremtett. Fojtogat, öldököl, sirbaaláz az az önkény, végig sebez, anélkül, hogy végig lázítani tudna már a szent áradások tavaszán és hogy elindítani tudná az igazságért küzdés szent hadjáratát. Kiolte a lélekből a régi harcoshévület nemes érzéseit, az eszmékért való áldozatos hajlamokat, az alkotásos lázát s a magasabbrendű élet vágyait. A minden igába való beletörődés gyáva hajlamai élnek az emberi lelkén, mely a sötétség birodalmának hatalmával szemben nem tud már tavaszi verőfényre kelni, tavaszi szent áradások árján indulni, előrejutni és célba futni.

Sötét árral hömpölyögnek a folyók, zugó tájékozással rontva az elrablott földek régi határhegyeiről, hogy elnyeljék még ezt a kis megmaradt földet is, hogy elsöpörjék még ezt a kis életet is, amit az emberfeletti életküzdelem itt kicsirázott. — Zugnak a sötét folyók, mint ha alvilági förtelmes szenvedelmek hordozói volnának és a nemzeti lélek szent áradásai helyett tényleg a sötét nemzetköziség alapostolait látjuk itt bujtogatni, életet söprő, halált okádó, hullaszagot terjesztő vak rémületkeltéssel.

A folyók kitörhetnek trianoni börtönükből, elszakítják

gátjaikat, előntik a gyáva hódítók hatalmában tartott földeket; a földalatti szenvedélyek elszabadulhatnak a maguk lappango útjain, mételet és gonoszragot terjesztve maguk körül; az önkény, a Trianon által trónra ültetett vak és süket önkény eláraszthatja a magyar élet megmaradt kis földjeit, csupán a nemzeti lélek nem árad, csupán a nemzeti lélek nem újhodik, csupán a magyarságnak nem jelent tavaszi ez a megkéssett, hosszú ideig magára várható tavasz.

De egyszer az ár csak elvonul a földről. Szennyeshordaléka itt marad ugyan, de a föld mélyén csirázásnak in-

dul a reménység és a természet nagy tavaszi áradásán nem vetélhet el a zöldje, amelyből még termő életnek kell fakadni egyszer, virágba szökellően, fává növekedően, terebélyy erősbödően. Es még egyszer világgá kell kiáltani a tavasz nagy zendülésén és harcoshendületté kell rohani a világ nagy meddősége felett annak az életnek akarását, világot rendítő küzdelmét, mely egy régi tavasz szent magyar áradása volt s amelynek ellenáradatán nem tétova gyászmagyarok voltak a gátkötő legények, de a nemzet megbecsülésében örökkön élő egész magyarok.

A hitelügy rendezéséről, az értékesítéséről és a közraktár felépítéséről szól a Gazdasági Egyesület gazdasajokról és gondokról szerkesztett memoranduma

Amint megirtuk tegnapi számunkban, a Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése egyhangulag elfogadta az igazgató választmány és a vezetés által elkészített memorandum-tervezetet, amely hivatva van a gazdabajokat és a gazdakivánságokat feltárni a földmivelésügyi miniszter előtt.

Mivel igen közérdekű a memorandum minden egyes pontja, az alábbiakban adjuk azt egész terjedelmében:

„A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület vezetősége és igazgató választmánya állandó és éber figyelemmel kíséri a gazdasági válság hullámverését és aggodalommal látja, hogy e válság hullámai a gazdasági élet egész területét már-már teljesen elborítják.

Bekövetkezett a gabonafélék árának zuhanása után az állatárak lezuhanása is, a termelési költségeken alulira, miszerint a mezőgazdaság további fenntartása lehetetlenné vált.

Nem kétséges, hogyha a jelenlegi és pedig a termelési költség alig ötven százalékát kitevő gabonárak, továbbá a lezuhant állatárak továbbra is fennmaradnának, vagy ha még lejjebb esőkennének, így a gazda az egyéb életszükségleti cikkek árának kiegyenlítettensége miatt nem bírja biztosítani azt, hogy az áldott hazai rög megmunkálása és a termeléssel járó egyéb költségei megfelelő hasznot hozzanak,

megszűnik minden alap és lehetőség arra, hogy gazdasági tevékenységét tovább is a mai méretekben folytassa, ami egyet jelentene az egész ország gazdasági tönkremenésével, önállóságunk és nemzeti létünk fennmaradásának elvesztésével.

Világosan következik tehát ezekből, hogy a mai állapotok így nem maradhatnak!

Ennek szükségességétől indítatva ezen gazdabajok gyökeres orvoslása végett a Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület elnöksége, igazgató választmánya és közgyűlése, tehát az egész vármegye gazdáinak politikamentes összessége, vagyis mindenki, akit a gazdasági válság végpusztulással fenyeget, aki a drága vérrrel áztatott, verejtékkel öntözött buzatermő magyar rögöt — imádja és azt úgy a maga, mint utódai számára meg akarja tartani és akik kétségbeesés helyett férfiasan cselekedni tudnak és akarnak, arra kérik a magas kormányzatot, de közelebb a földmivelésügyi minisztert, hogy a csongrádmegyei gazdák érdekében kövessen el minden lehető alábbi memorandumban foglalt kéréseiket illetőleg, mert azal nemcsak a vármegyei, de az egész tiszavidéki gazdákön segít, mert Csongrádvármegye a Tiszavidék — központja.

Ezidőszerint a magyar agrár politika feladatait a következőkben látjuk:

1. Hitelügy rendezése folyóformán

hogy a mezőgazdaságok hosszulejratu és alacsony annuitásu törlesztéses kölcsönökké konvertálásának rendeltetileg. Az adó és illetékhatárlékok kamatai igazodjanak a Nemzeti Bank kamatlábiához.

2. Gabona és az állatértékesítés rendezése, a minőség szigorú megkövetelésével, de annak honorálásával. Az állatértékesítést megrentó sokféle adó és díjak mérséklése: mint forgalmiadó, fogyasztási adó, husvizsgálati díjak, városi kövezetvámok, stb. A külállamokkal kötendő szerződéseknél a hazai mezőgazdaság érdekeinek döntőszulyu érvényesítése.

3. A bolettakérdés oly megoldása, hogy a gazda ne jusson rosszabb helyzetbe a változás miatt.

4. Szentesen létesítendő közraktár épületének felépítése. Az olcsóbb víziutak rendezése, állomás, utak, lejárók építésével.

5. Transzfermoratórium kibővítése azzal, hogy a külföldi jelzáloggal terhelt gazdák az olcsón cca 40-60 százalék megtakarítással megvásárolható záloglevelekre váltást kaphassanak.

6. Akciós vásárlások után vett gépek üzemanyagának olcsóbbátétele, mert így ezek üzemben kívül vannak elhelyezve, mint nem rentábilis üzemek.

7. Iparcikkék árának aránybahoza-tala a mezőgazdasági termelvények árával. A gazdaérdekek kárára megtartott mesterséges különben életképtelen vállalkozásokat, a vá-mok revizió alá vételével közpénzből tovább ne engedélyezze az állam.

8. Mezőgazdák tartozásainak visz-szafejtési halasztás.

9. Az összes közületek költségve-téseinek csökkentése, hogy az adók a teherbírási mérvére csökkenthe-tők legyenek.

Hasonló tartalmu felszólalást in-tézett a közgyűlésen Lakos Sándor választmányi tag a főtitkári jelentéssel kapcsolatban, akik felszólalá-sát írásba foglalva átadta. A köz-gyűlés egyhangu helyesléssel ma-gáévá tette Lakos Sándor fejtege-ését is és megállapították, hogy Lakos nagyon helyesen látja a gaz-labajokat és azoknak orvoslási nődját. Ugyancsak elhatározta a közgyűlés azt is, hogy Lakos Sán-

dor felszólalását, mint a memoran-dum mellékletét adja át a minisz-ternek és megküldi a társégsüle-teknek is.

A memorandumot atadó küldött ségben előreláthatólag a követke-zők vesznek részt: Az Egyesült elnöksége részéről dr. Szeder Ferenc Janos elnök, Cserna János választmányi elnök, Greskovits Pál alelnök. Für Géza főtitkár. A vár-megye nevében: Alsótakáchi dr Farkas Béla főispán, dr Csergő Ká-

rolly alispán, dr Cicatricis Lajos fei-sőházi tag. — A vármegyei vá-lasztókerületek részéről dr Lázár Andor szentesi, dr Krüger Aladár csongrádi, dr Fabinyi Tihamér, do-rozsmai országgyűlési képviselők. A városok nevében dr Négyesi Imre szentesi és Csemegi Gyula csongrá-di polgarmesterek. A onkivül az e-gyesületbeli és választmányi tagok közül körülbelül huszan és az ura-dalmak képviselői.

Nem tervezi a kormány a tisztviselői fizetések további csökkenését

Beavatott forrásból szerzett érte-sülés szerint a köztisztviselőknek sem az illetményét, sem a lakás-pénzt és családi pótlékát nem érinti az új költségvetés. A köztisztviselői járandóságokat ugyanabban a csök-kentett mértékben szerepeltetik a költségvetésben, mint amilyenben jelenleg is kifizetésre kerülnek.

mellékjárandóságok szabályozása tárgyában a KANSz emlékiratot terjesztett a kormány elé és ebben azt kívánja, hogy csak a közpén-zekből származó mellékjárandósá-got szabályozzák és csak a 4000 pengős határon felül, a magánjá-randóságokat hagják ki a szabályo-zásból.

Magyarország és Ausztria pénzügyi megsegítését sürgeti Olaszország

Római jelentés szerint Grandi külügyminiszternek londoni utazása előtt Mussolinivel folytatott megbe-széléséről annyi szivárgott ki, hogy az olasz kormány továbbra is ki-

tart ama álláspontja mellett hogy a dunai tárgyalások legsürgősebb fel-adata Magyarország és Ausztria pénzügyi megsegítése.

Értesitem a nagyérdemű közönséget hogy a **Kaszinó nyilvános vendéglőjében** a nap bármely szakában **meleg és hideg ételek és kiváló italok** állnak a nagyérdemű közönség rendelkezésére. — Pontos kiszolgálás, mérsékelt árak. — Abonenseket előjegyzek. — Szíves pártfogást kér

Pánczél Ferencné
a Kaszinó vendéglőse

Szentes külterületi határrészei

Várospolitikai és közgazdasági életünk küzdelmeiben gyakran — hangzanak el jól megindokolt véle-mények, napilapjaink sűrűn közöl-nek cikkeket az elmúlt idők viszonyairól, általában beszélni szoktunk arról, hogy miként kellett volna eljárnunk a múltban, mit hogyan kellene cselekednünk a jövőben, de ha felvetné valaki a kérdést, hogy milyen is a jelenünk, aligha tudna valaki közülünk hirtelen kielégítő feleletet adni. Azt gondoljuk ismer-jük magunkat és ijedten döbbenünk tájékozatlanságunkra, ha története-sen valamely társadalmi, gazdasági, vagy közéleti kérdés toppan elénk, amelyeknek megítélése statisztikai állapotainkra támaszkodik, mint ház-tartásunk sorsa pénztárcánk, illető-leg gabona raktárunk tartalmára.

Ha felvetődne a kérdés, milyen elemekből és milyen arányban tevődik össze társadalmunk, miként él, hogyan oszlik meg kül- és bel-terület, telep és határrész szerint, arra csak hosszú utánjárás, sok küzködés, a hivatalok és ügyosztá-lyok fáradságos nyomozása után adhatunk feleletet. Ha arra kellene felelnünk, hogy mi a társadalmunknak legszembetűnőbb erőnye, avagy fogyatékossága, csupán általánossá-gokkal hozakodhatunk elő. Arra, hogy lényegében miből és miként él Szentes népe családon belül és azon kívül, közhely számba menő kijelentésekhez vagyunk kénytele-nek fordulni. Ha pedig azzal a meg-lepő kérdéssel illetnének minket, hogy mutatnók ki, mi az igazi oka

népmozgalmaink hanyatlásának, a baj csiráit, mely társadalmi osztály-ban, hitelekezetben kell keresnünk avagy egyformán inficiált e az egész város társadalma, nem tudna helyt-álló választ adni maga a városi hi-vatal, de még az egyházak sem.

A leghatározottabban állíthatjuk, hogy nem ismerjük önmagunkat s így nincs semmi mértékegységünk, amelynek segítségével a köztünk és mások közötti különbségeket meg-mérjük s a helyes irányba való fej-lődésre ösztönzéseket nyerünk. — Ezért tehát elengedhetetlenül szük-séges, hogy mai helyzetünket rész-letesen ismerjük s ez ismeret adta tájékozódottság öntudatával alka-lomszerűen helyesen is cseleked-hessünk.

Előbbi cikkeinkben megvilágítani igyekeztünk társadalmunk belterü-leti megtelepedésének körülményeit és helyzetét. Rámutatunk a tanyák keletkezésének és gyarapodásának sorrendjére is. Most az egyes ha-tárrészek állapotára akarunk né-hány jellegzetes adattal reavilági-tani, hogy ösvénynt tapossunk élet-körülményeink, területünk és be-rendekezésünk tüzetes megismeré-sének nagy és nehéz munkájához.

Kevesen tudják, hogy Szentes 68.695 k. hold 607 öl területű ha-tára miként oszlik meg. Említettük, hogy a belterület 1111 hold 400 öl, ebben azonban nincsenek benne a telepek, amelyek a 67.584 k. h. 207 öl nagyságu külterülethez számíta-nak. Hogy tanyái gazdálkodásunk mekkora területet von el a műve-lés alól, arra igen beszédesen vilá-

git reá a városi műszaki hivatalnak az a megállapítása, hogy a külha-tárban jelenleg több mint 700 k. h. területet foglalnak le tanyáink és gazdasági épületeik. Az utak 1486 k. h., a vízfelületek pedig 616 k. h. Szántóföld az 1908-909 évi hely-színelés és 1910 évi osztályba so-rolás szerint 51.390 k. h. 737 öl, kert 467 h. 87 öl. rét 504 h. 829 öl, szőlő 346 h. 516 öl, legelő 11.346 h. 462 öl, erdő 141 h. 18 öl, nádas 23 h 1156 öl, terméketlen terület, amiben a beépített területek és utak is benne vannak, 4465 h. 2 öl. Ez összesen 32 határrész között oszlik meg, amelyeknek helyzetével az 1930. évi népszámlálás alapján kü-lön-külön fogunk foglalkozni.

Közüllük több egykori falu nevé-t őrzi, mint Bökény, Ecsér, Szent-lászló, Tőke, Dónát, Héked, Király-ság, Veresegyház, másikuknak neve már tőlünk származik s a terület tulajdonságát, helyét vagy rendel-tetését tükrözi vissza. Ilyenek: Al-só rét, Felsőrét, Berekhát, Berekla-pos, Nagynyomás, Fertő, Lapistó, Vekerhát, Vekerzug, Mucsihát, De-rekegyházoldal, Nagyhegy, Jaksor, Tehenes. Egészen régi, honfoglalás előtti és szláv eredetű nevük van Zalota és Pankotának s végül még eddig homályos eredetű Eperjes és tőként Kaján neve.

E két utóbbi név származásának kutatásánál még sok érdekes törté-nelmi ujságra számíthatunk, meny-nyiben sem egyik, sem másik mai tudásunk szerint nem takar közép-kori falurevet. Ilyenekről nincsenek kimutatott adataink s mivel kétségtelenül magyar nevek, szá-rmazásuk tika a magyar mult em-lékei között keresendők. Hogy in-kább valamely ismeretlen középkori falu emlékét őrzik valószínűvé teszi az a körülmény, hogy pl. Kajánban az u. n. Kövesdomb nagyobb épü-let kőalapzatát és sirkamrák csont-vázait rejti. Ez pedig a középkor magyar építészetének templomaira és temetkezésre utal. Eperjesen még ilyen helyet nem ismerünk, de e negatívum még nem abszolút va-lóság.

E határrészeinknek központi tele-pülése nincs. Lakosságuk szétszór-t tanyákban él, részben mint birtokos, részben mint cseléd, vagy tanyás. Közigazgatásuk a városból történik, annak négy kerülete szerint. Így tehát mindenik belterületi kerület-nek megvan az arányos külterületi része is. A polgári hatósági szemé-lyek tisztét a mezőőrök töltik be, akik egy személyben rendőrök, pos-tások, kézbesítők s mondjuk a ta-nács szeme. Egy-egy ilyen mező-rendőrnek igen kiterjedt körzete van, hetenkint kétszer jönnek be a városba jelentéseiket megtenni s a postát átvenni. Elképzelhető, hogy ilyen körülmények között milyen messze van egy egy határrész a várostól. Kaján pl. egy levélbeli

Ha elegáns és olcsó ci-pőt akar megrendelésre vagy ké-szen

bizalommal forduljon **Molnár Sándor** divatcipészhez Kossuth-utca 15. Tary-ház.

Szentes vá-
ad. 2621-1932
Hír
A Magyar
gos Szövetség
rint a magy
vezetékek k
nyozás már
szerencsétl
sárkányozás
tén megtilt
Felhívom
vezetékek m
nosokat, hog
ben levő fá
hogy a faág
lább másfél
gyenek. Ott
a lanyesést
ges gallyazás
kásai mind
kül fogják el
Szentes, 193
30.
D
2540.
Derekegyhá
dó, értéke
nen.
Eladó a köz
egy kishá
Piti ingatlan
Eladó Belsőc
nyásföld. B
iroda ad.
Eladó Belsőc
nyásföld. B
iroda ad.
Kiváló tej,
házhöz s
1. szám.
Erdemi lud
adok. K
Eladó föld Z
4 és 6 hold
hold tanyával
Értekezni Br
Zendus teje
Kapható dr
Vásártér.
Üzlethelys
csesi utca
Oriás Attil
60 fillér
radny László g
sártér. Telefo
875.
Eladó egy sa
netelű fűsz
Piti ingatlan
Rákóczi-ter
Értekezni
Házi szappan
Szépe fűsz
Egy hatlőrés
biztos üz
szivattyuval eg
lett, sürgősen e
ban.
Modern 4 sz
cselédszob
gekkel május
Tóth József-ut
Zs
iros archív
Zen
dus citro
tisztítja, üdve
bármely krém
ható dr vit
Vásártér.
B
4 szám ab
Kéz-lab izzad
„Formokol
tos hatás!! Kap
vásártéri patika
Egy üzlethelys
Érdeklődni
dornával (Dob
Horváth Gyula
levő utcai
24 től hasznob
ugyanazon szá
nő tulajdonoss
Eladó a város
tanyásföld, a
parcellázva is.
laniroda ad.
Eladó Kajánb
jó tanyásföld
gatlaniroda ad.

Szentes vár...
 2621-1932
Hír
 A Magyar...
 Szövetség...
 az ország...
 a magy...
 ezetek...
 yozás...
 zerecsé...
 arkányo...
 n megilt...
 Felhivo...
 ezetek...
 osokat...
 en levő...
 gy a fa...
 bb más...
 yenek...
 fanyes...
 es gally...
 asai min...
 il fogják...
 Szent...
 30.
D
 are
 er.
 erekegyh...
 dó, érte...
 n.
 ladó a köz...
 egy kish...
 i ingatlan...
 ladó Belső...
 nyásföld...
 da ad.
 ladó Belső...
 nyásföld...
 da ad.
 tinó tejet...
 házhoz...
 szám.
 ndeni lud...
 adok, Kos...
 adó föld...
 4 és 6 hold...
 4 és 6 hold...
 tanyával...
 tekezni Br...
 endus teje...
 kiváló, p...
 spártó dr...
 sártér.
 ethelység...
 cseri utca...
 Ve-
riás Attil
 60 fillér...
 y László...
 tér. Telefo...
 adó egy sar...
 netelű fűsz...
 ingatlan...
 akóczy-tér...
 Értekezni...
 ázi szappan...
 Szépe fűsz...
 y hatlóerős...
 biztos üze...
 attyuval egy...
 sürgősen el...
 odern 4 szob...
 eselészob...
 kel május 1...
 József-utca...
 iros archib...
 dus citrom...
 itja, üdév...
 mely krém...
 dr vitéz...
 rtér.
 torozott szob...
 4 szám al...
 z-lab izzadás...
 „Formokol...
 atás!! Kap...
 rtéri patiká...
 üzlethelyis...
 Érdeklődni...
 éval (Dobray...
 rváth Gyula...
 evő utcai he...
 l hasznab...
 nazon szám...
 alajdonossal...
 dó a város...
 nyásföld, ap...
 llázza is. B...
 oda ad.
 dó Kajánban...
 tanyásföld...
 iroda ad.

értésítés esetén messzebb van Szentestől, mint London. Az angol fővárosban u. i. négy nap alatt már kézhez kapta lapunkat a címzett, de ha Kajánba irunk hétfőn, sorainkat a legjobb esetben csak pénteken este kézbesítik ki.

Szükségtelen kiemelni, hogy tanyai lakosságunk aligha tartbat lépést egy kis falu népevel is. Egy cseppet sem tulozunk akkor, amikor azt állítjuk, hogy mihelyt a város belterületét elhagyjuk azzal a szándékkal, hogy oda még aznap nem térünk vissza, szempillantás alatt

olyan messze távozzunk a civilizációtól, amilyen messzevan mondjuk az a kanadai farm, amelyet az utolsó vasuti állomástól a gyalogposta öt nap alatt elérhet.

Jelenti ez azt is, hogy hijával van a nép azoknak a kulturális szükségleteknek is, amelyek egy európai kulturnép életét kitöltik s a haladásra előkészítik. Hogy hányan élnek e középkori viszonyok között, arra nézve a határreszek ismertetése során kapunk érdekes és meglepő feleletet

Schupiter Elemér.

Uj tárgyalás lesz az ingatlanközvetítők kihágási ügyében

Megirtuk lapunkban annakidején, hogy Lukács Pál, Piti Pál és Polák Géza szentesi ingatlanközvetítő iroda tulajdonosok feljelentést tettek kihágás miatt Balogh Lajos, Zsigárdi Lajos és vitéz Héjja ellen, amiért azok ingatlan adás vétel közvetítéssel foglalkoztak, holott erre engedélyük nem volt.

A megtartott tárgyaláson a vádlottak beismerték, hogy egy esetben hoztak létre egy adásvételi üzletet, azonban ezt mint Szalai Mihály szegedi ingatlanközvetítő iroda tulajdonos megbízottai. A bíróság akkor szükségesnek látta, az ügyre vonatkozólag több tanu kihallgatását s ezért mai napra tűzte ki az új tárgyalást.

A mai napon is csak egy tanu jelent meg, K. Szabó Mátyás, akinek az ingattanát a vádlottak eladták. Tanu előadja, hogy a mult év augusztusában megbizta a vádlotta-

kat, kiket személyesen ismert és tudta, hogy ingatlanközvetítéssel foglalkoznak, hogy 18 hold földjét adják el. A vádlottak el is adták az ingatlant és a közvetítési díjban járó százalékot az ügyvédől meg is kapták. Elmondja továbbá azt is, hogy a vádlottak mondták neki, hogy a közvetítést, mint Szalai Mihály közvetítőiroda tulajdonos megbízottai teszik. Lukács és Piti közben még egy beadványt adtak a bírósághoz, amelyben kéri a vádkiterjesztését a vádlottakra, mivel azok még újabb hat esetben működtek közre adásvételnél.

Balog és vitéz Héjja tagadták, hogy újabb adás vételnél közreműködtek és ilyen címen bárkitől is pénzt kaptak volna.

Mivel az ügyészi megbízott fenntartotta a vádat a vádlottak ellen, a bíróság az érdekelte tanuk kihallgatását rendelte el és ezért határnapul május 4 ét tűzte ki.

Nagyszabásu tanácskozások indulnak meg az ügyvédek körében

A szegedi kamara választmányi ülése

A szegedi ügyvédi kamara választmányja a legutóbbi közgyűlés óta most április hó 3. napján tartotta első teljes ülését, amelynek tárgyát képezte a f. évi költségvetésnek a közgyűlés által megszabott irányelvek figyelembevételével való újbóli összeállítása s illetve az irányadó szempontoknak megállapítása. Ezen kérdéssel kapcsolatban foglalkozott a választmány a Kamara tagjainak egyik csoportja által, a legutóbbi közgyűlésen hangoztatott bizalmi kérdéssel is. A felvetett kérdésekhez a választmány jelenlévő tagjainak legnagyobb része hozzászólt s az elhangzott különböző indítványok összegezéseként a választmány azon álláspontot foglalta el, hogy a költségvetésnek készítése, végérvényes alakban való meghatározása, a törvény értelmében a Kamara közgyűlésének hatáskörébe tartozik, tehát a választmány által előkészített költségvetési tervezetnek a közgyűlés által való el, vagy el nem fogadása semmiképpen nem tekinthető a Kamara tagjainak összessége által nyilvánított bizalmi, vagy bizalmatlansági nyilatkozatnak. A bizalom kérdése az ügyvédi rendtartás, tehát törvény által elég rövid időközben, 3 évenként megtartani rendelt általános választások alkalmával vetetik fel, amikor is ugy a tisztikar, mint a választmány is újra választatik és alakítatik s ezen választás eredménye fejezi ki a Kamara tagjai összességének bizalmi nyilatkozatát.

Ezzel a kérdéssel azonban érdem-

ben ezidőszent foglalkozni a választmány nem kíván, annyival kevésbé, mert megítélése szerint a bizalmi kérdésnek az általános választásokon kívüli felvetése csak magából a választmányból indulhat ki s annak a megállapítására, hogy ezt a kérdést felvetni önmagával szemben mikor helyes és időszerű, egyedül a választmány a hivatott s e tekintetben nem engedi magát befolyásoltatni a Kamara tagjainak egyes csoportjaiból kiinduló egyoldalú, bármilyen hangsúlyozottan követelt kívánságok által sem. A választmánynak a törvény által megszabott kötelességei vannak, amelyeket teljesítenie kell és teljesíteni is fog.

Szükségét érzi azonban a Kamara választmányja annak, hogy a közgyűlésen lefolytatott vita anyaga gyanánt felszínre került összes kérdések szélesebb körüi megbeszélés tárgyává tétessenek a választ-

Megrendelésre
elegáns
kivitelű
cipőt
 prima minőségű anyagból
Tarnóczi Antalnál
 készítessen, Kossuth-utca,
 Dobrai-ház,
 özv. Mátéffy Antalné utóda üzlet

XXVIII. M. KIR. OSZTÁLYSORSJÁTÉK

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben
500.000 arany pengő
 jutalom és nyeremények:

300.000	25.000
200.000	20.000
100.000	15.000
50.000	
40.000	
30.000	

stb. pengő, összesen közel
8 millió aranypengő készpénzben
 84.000 sorsjegy közül:
 42.000 kihúzzák, tehát

minden második sorsjegy nyer!

A sorsjegyek hivatalos ára osztályonként:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
24 P	12 P	6 P	4 P

Az első osztály húzása 1932 április 15 és 18

mány közreműködésével és hogy idevonatkozólag a választmány közvetlen és személyes tárgyalást folytasson ugy a szegedi, mint a Kamara vidéki tagjai azon csoportjának megbízottáival és irányítóival, akik a közgyűlésen a költségvetés körüli vitában, a választmány által előterjesztett költségvetési tervvel szemben, annak újból való átdolgozását, különböző radikális intézkedések megtételének szükségét hangoztatták.

Ezen szélesebb körüi megbeszélések alkalmával az összes irányadó

kérdések tárgyalása is megvitatás alá kerülnek s a költségvetési tervezetet csak ezen megbeszélések lefolytatása után fogja a választmány összeállítani s reménye van arra, hogy a tárgyalatosság és kölcsönös felvilágosítás alapjára helyezkedve, a vitás kérdések közmegnyugvásra elintézhetők lesznek, a szegedi Ügyvédi Kamara évtizedes hagyományos belbékéje ismét helyreáll s az ügyvédség sok-sok vitális érdekes egyesült erővel megóvható és a kívánt cél felé előre lendíthető lesz.

A Tiszán erős áradás, a Körösön apadás mutatkozik.

96 centiméter hiányzik az 1919-es vízszinthez a Körösön

A Körösök vasárnapi fenyegető áradását a hétfőn bekövetkezett kulmináció után apadás váltotta fel. Ezzel szemben a Tisza kezdett nagyobb mértékben áradni, ugy annyira, hogy a kurcatoroki vízmércén szerdán délben 7-17 métert mértek le, ami azt jelenti, hogy ha az áradás ilyen tempóban halad és a 7 méter 50 centimétert eléri, a társulat mérnökei valamennyien a helyszinre mennek ki, hogy személyesen vezessék és folytassák le a védelmet, ami valószínűleg már csüörtörökön be fog következni.

A Tiszán az 1919 es árvíz szintjéhez jelenleg 236 m. hiányzik s itt még nagyobb vízmennyiség lefo-

lyása várható a kilátások szerint A Körösön azonban már csak 96 centiméter hiányzik az 1919-es vízszinthez, viszont itt apadás mutatkozik egyelőre.

A Tisza áradása a Körösökre és egyéb mellékfolyókra nézve kibátással bírhat, amennyiben azok vizeinek lefolyását hátráltatja és visszaduzzasztja. Kunszentmártonnál a Hármaskörösön, Papgáton szerdán délben 7-97 méter volt a vízállás s reggel óta mindössze 2 cm-t áradt, ugy hogy a kulmináció itt rövidesen bekövetkezik. Természetesen most már minden attól függ, hogy a Tiszán mi lesz a helyzet és a Körösök hoznak-e még újabb nagyobb vizet.

Oly szerencsétlenül esett el az udvaron, egy asszony, hogy karját törte

Nagy riadalom volt ma a kora reggeli órákban a Bercsényi-utca 131 szám alatt, ahol Kiss Antalné igen súlyos szerencsétlenség érte.

Az idős asszonynak valami dolga volt kint az udvaron s közben amint az egyik lépcsőn haladt lefelé, lába valószínűleg valamiben

megbotlott és Kissné oly szerencsétlenül esett oldalára, hogy bal karja eltört.

Egyik közeli telefonállomásról értesítették a mentőket, akik a szerencsétlenüljárt asszonyt beszállították a kórházba, törött kezét gipszbe tették és értesítették a rendőrséget Kissné kihallgatása céljából.

A belügyminiszter betiltotta a Népszavát és emiatt nyomdászstrájk tört ki a fővárosban

A belügyminiszter a Népszavát az ország felső rendjének érdekében és a közbiztonságot veszélyeztető közleménye miatt betiltotta.

Már kedden éjfélt után az a hír terjedt el, hogy a szedők és a lapkiadók megállapodása értelmében már sem a szerda reggeli, sem pedig a szerda esti lapok nem fognak megjelenni.

Ez így is történt, ugyanis Szentestre sem érkeztek meg a buda-

pesti, csupán csak a vidéki lapok. A kormány a Népszava betiltásával egyidejűleg készen állt az ország hírszolgáltatásának ellátására és ma reggel a rendes időben „Reggeli Hírek” címen hirlap pótló napilap jelent meg, amely tájékoztatja az ország közönségét az összes bel- és külföldi eseményekről.

Orpington kakasok, jérék fiatal, fehérék, kaphatók Booskay utca 9.

HIREINK

Legutóbbi hivatalos terményárak a budapesti főzsdén. Tiszavidéki buza 77 és 13-15. 80-as 14-45. Takarmányárpa I. 17-00 17-50. Zab I. 22-25—22-75. Tengeri tiszavidéki 16 15—16-25.

Meghalt Bajkay bácsi. A mint megüledéssel vettük a hírt — a szentesi iparosok nevezte Bajkay Bálint késmester 93 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután félhárom órakor lesz a Nyíri utcai gyászháztól. Bajkay Bálinttal eltűnt egy kedves öreg ur a városból, akinek a neve, munkaszeretete szinte közfoglalom számba ment. Élete delén messze földön ismertek munkáját, de ismerték még a késő öregkor ipari termékét is, amelyeket a munkás kéz fáradságot és elerőtlenedést nem ismerve alkotott. Közbecsülésben állott életében és tisztas családöt nevelt fel, iparostársainak mintaképe volt, egyike azoknak, akik a nemes magyar ipar tradícióit két emberöltőn keresztül megőrizték. Sokan meg fognak emlékezni róla azok, akiknek valaha dolguk volt vele, a kedves joviális öregurról, aki egy hosszú, fáradságos munka után megtért oda, ahol megkapja pihenőjét szorgalmas élete után.

Felhívás. Felkérem volt tanítványaimat, a vöröskereszteseket, hogy a 10 éves jubileumi ünnepség részletének megbeszélése végett csütörtökön délután 4 órakor a polg. iskolában megjelenni sziveskedjenek. **Istváncsics Mária** c. igazgató, elnök.

Százmillió pengő. Valami nagy, valami rendkívüli száma lesz ma a Tudományos Mozgósínház előadásának. Egy óriási sikerű revü-szám 6 felvonásban. A világ leg-hiresebb táncosnői táncolnak, énekel Joha Flower a Metropolitan hőstenorja, a Rococo Színház egy jelenete. A gyöngyhalászközből egy remek szám és egyéb látványossági csodák. Az osztrák hadsereg eskütétele, mint külön szám. Román hadgyakorlat, divatrevü, óriási sportünnep Berlinben és „Rangó” — a hatalmas film. Ilyen látványos, ennyire gazdag műsor még a Tudományos Mozgósínház utólérhetetlen látványosságai között is szokatlan. Négy órakor mérsékelt helyárak.

Kisgazdák Szövetségének elnöksége azokat a vetőmag kérelmezőket, akiknek bonitása elfogadott és a vetőmagbeszerzési hitel megszavaztatott, felhívja, hogy váltóik és belépési nyilatkozataik aláírása végett a Szövetség helyiségében holnap, csütörtökön délután 10 órakor személyesen jelentkezzenek, mert csak annak adható ki a vetőmag, aki személyesen jelentkezett.

Zendus babahintópor, úgy gyermeknek, mint felnőtteknek kiváló szárító, bőrpuhító. Kapható minden szentesi patikában.

Egy negyvenhatezer pengős szücsáru-lopás tettesét keresik Szentesen

A rendőrség felhívása a közönséghez

A rendőrségi rádióállomás egy nagyszabású üzletkifosztásról szóló hírt közölt az ország összes rendőrségével, így a szentesivel is.

Kalmár Kl in Jenő, budapesti — Wesselényi utca 27 számú szücsáru üzletébe másodikára virradóra falfontas utjan betörök jártak és onnan igen nagy mennyiségű szücsárut vittek el.

Igy elvittek 27 drb. ezüstrókabőrt, 5 drb. ezüstróka boát, 36 drb. nyestbőrt, 5 drb. nutriát, 17 drb. herme-

lint, 116 drb. mókusbőrt, 4 drb. pézsmát, 5 kész perzsia bundát és más apróbb szücsáru cikkeket 46 ezer pengő értékben.

A budapesti rendőrség azon a véleményen van, hogy a falfontasos betörök szakmájukkal az Alföldön keresztül valószínűleg Romania felé vették útjukat.

A rendőrség felhívja mindazokat, akiknél esetleg öngyökök különböző bőroket ajánlanak eladásra, hogy arra hívják fel a legközebbi rendőrfigyelmét.

Köszönetnyilvánítás

Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak, szomszédoknak és ismerősöknek ezúton mondunk szívből jövő igaz köszönetet, akik a mi szeretet halottunk, felejtethetetlen családfőnk

Bartus Józsefné Németh Viktória

hétfőn végbement temetésén megjelentek és ezáltal igyekeztek mély fájdalomukat enyhíteni.

Szentes, 1932. április 6.

A gyászoló család.

Minden trafikban és sorsjárték üzletben kaphat Osztályosjegyet. Siessen még ma és biztosítsa magát. A sorsjegyet húzás előtt mindenki fizesse ki, hogy a nyeményekre való jogait még idejében biztosítsa.

Áldott állapotban levő nők és ifjú anyák a természetes „**Ferenc József**” keserűviz használata által rendes gyomor és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyítás képviselői a **Ferenc József** vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Közgazdaság

Olajat adó növények termesztése kisgazdaságokban.

Irta:

dr. vitéz Bittera Miklós

m. kir. gazd. főtanácsos, gazd. akad. r.-, egyetemi m.-tanár.

V.

Holdanként fél—háromnegyed kg. magnál többet ne duggasson el, különben a repát erősen beárnyékolja, előle sok táplálóanyagot von el. Nagyobb gazdaságoknak ezt az eljárást nem ajánlom, mert a napraforgó aratása szaporítatlan, drága.

A napraforgó vetési ideje körül is sok téves nézet uralkodik. Ezt a növényt igen kényesnek tartják, azért későn vetik, ami pedig helytelen. Néhány éve tettem erre próbát. Korán tavaszodva, március 15-én vettem napraforgót. Ez holdanként 450 kg.-ot termett. Az április 15-én és május 1-én vetett már csak 400 kg.-ot termett. A legkésőbbi, a május 15-ikei vetés után már csak 200 kg.

napraforgót arattam. Tehát ne féljünk a korai vetéstől! A kukoricával egyidőben nyugodtan földbe kerülhet, sőt még előtte is!

A napraforgó ápolása, kapálása ugyanugy történik, mint a kukoricáé. A sokvirágú napraforgó felesleges tányérjait lehetőleg korán kell letördelni, hogy a megmaradó tányér jól kifejlődhessen. Ezeket a zsenge részeket fel is lehet takarmányozni. Szokták, takarmány-szükében, a napraforgó leveleit is letépi. Ez már veszedelmes, mert a növény táplálkozása megsínyli, a magtermés rovására megy.

A legnagyobb gondott a napraforgó betakarítása okozza. Nehéz a termést a madaraktól megvédeni. Ezek azonban csak addig okoznak érzékeny kárt, amíg a határban csak kevesen természetek napraforgót. Ha sokan vetnének, a madarak pusztítása megszólal és senkit sem érne súlyosan. Amíg a napraforgó termesztése nem általános, ne kerüljön az fás helyek, vagy lakóházak közelébe, mert ilyen körülmények között a sok madár megdézsmálja.

A madarak ellen védekezés szempontjából célszerű érés idején 4—5 napraforgótövet tányérjával befelé összekötni, hogy a madarak ne férjenek hozzá. Ahol a napraforgó ritkán áll, érés elején, amikor a virágmaradványokat a tányérról tenyerünkkel könnyen ledörzsölhetjük, a tányérokat levágjuk és megfordítva rászurjuk a karóra. Ebben az állapotban jól megérik. A felszurással nem tesszünk kárt, mert a tányér középső részén úgy sem terem mag. A fordítva felszurta tányérhoz a madarak nem férnek hozzá, benne nem tehetnek kárt. (Folytatjuk.)

Rádió-műsor

Csütörtök, április 7.

- 9.15. Szalózenekari hangverseny. Karnagy Bertha István.
Közben.
9.30. Hírek.
11.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül.
12.00. Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.
12.05. Lakatos Gyula és Vince cigányzenekarának hangversenye. Közben.
12.25. Hírek.
1.00. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
2.45. Hírek, ételmezerárak, piaci

árak, árfolyámhírek.

4.00. Thury Mária mesél a gyermekneknek.

4.45. Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.

5.00. A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. Zucker Ferenc dr. királyi vegyész: „A baktériumok szerepe a talajban”. (A talajt ismertető előadás-sorozat IV. része.)

5.30. Hangverseny. Közreműködik Vincze Kraus Ilonka (ének) és Hermann Pál (zongorika). Zongorán kíséri Polgár Tibor.

7.00. Némethy Ella magyar nő-tákat énekel Magyar Imre és cigányzenekarának kíséretével.

8.15. „Az operett fejlődése”. IV. rész. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye, Farkas Imre előadásával. Karnagy — Nagypál Béla. Közreműködik Halász Ditta és Rösler Endre. Lecocq-hangverseny.

Szentes megyei város polgármesterétől ad. 492—1932 szám.

Hirdetmény

A tavaszi haszonállatvizsgálat az 1932. évben a következő sorrendben fog megtartani:

1. 1932. évi április hó 5-én d. e. 8 órakor Eperjesszéi népháznál, d. u. 1 órakor Nagykirálysági népháznál.

2. 1932. évi április hó 6-án d. e. 8 órakor Külsődönáti népháznál, d. u. 1 órakor Belsődonáti Csucs malom.

3. 1932. évi április hó 8-án d. e. 8 órakor Derekegyházdali népház. 4. 1932. évi április hó 9-én d. e. 8 órakor Alsócsordajarási csöszház, d. u. 1 órakor lapistói utásháznál.

5. 1932. évi április hó 11-én d. e. 8 órakor város I. és II. kerület Mátyás szállodánál.

6. 1932. évi április hó 12.-én d. e. 8 órakor Belsőecseri kovácsmühely d. u. 1 órakor Mucsihát Csákö B. tanyán.

7. 1932. évi április hó 13-án d. e. 8 órakor Nagytőkei Varga csárdánál, d. u. 1 órakor Vekerhátai népháznál.

8. 1932. évi április hó 14.-én d. e. 8 órakor városi III. VI. kerület Mátyás szállodánál.

9. 1932. évi április hó 15-én d. e. 8 órakor Nagytőkei népháznál, d. u. 1 órakor Zalotai népháznál,

10. 1932. évi április hó 16-án d. e. 8 órakor Kistőkei népháznál, d. u. 1 órakor a felsőréti bikaakolnál.

Figyelmeztetem a lőtartó közönséget, hogy lovaikat, vagy személyesen, vagy olyan alkalmazottal vezettesék elő, aki a lovakat elővezetni képes és a szükséges felvilágosítást megadni tudja. Figyelmeztetem továbbá, hogy ezen vizsgálatra az összes birtokukban levő loállományt kötelesek elővezetni, tekintet nélkül arra, hogy a loállomány össze van-e írva, vagy nincs. Azon lótulajdonosok ellen, akik a vizsgálatról elmaradnak, kihágási eljárás tétetik folyamatba [és szigorúan meg lesznek büntetve, azonkívül a vizsgálat saját költségükre lesz elrendelve.

Szentes, 1932. évi március hó 5.

Dr. Négyesi Imre s. k.
polgármester

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
SZEDER FERENC

Nyomatott Az Alföldi Friss Ujság nyomdájában.

E-ladó 51
Lesztés
laniroda ad
Három sz
jére kü
Boeska-utc
2—5 óráig.
Riatal,
segéd
nali belép
üzleti forga
is elmegy,
Kiadóban.
Kétablak
ba, ese
kiadó. Sáfr
10 hold
lomás
Közel a v
nyásföld
ingatlanrod
Háromsz
hozza
május 1-re
szám alatt.
Parfóm,
ási vál
vitéz Vár
rában.
E-ladó 4 s
tésre is
iroda ad.
E-ladó vagy
ház felh
A házban
lehet a hely
Fábiáni f
lehet a
nökkel.
Baromline
„Futor
meszet 2.
Bő tojás
csontfejlő
ható dr vité
Szépen t
uccal
ott ebéd
Sárfány M
E-ladó hat
ros ale
Balog M
Fábiám
bad kézből
sítás Oros
Káta-ut
ba-ut
kás Szent
Értekezni
Harmadik
számú
eladó, érte
utca 4 szám
E-ladó 90
dek. Bó
ad.
E-ladó Zal
részben
ban. 35 hold
alatt. Értekez
ca 28 sz.
E-ladó Dere
jó tanyás
laniroda ad
E-ladó köz
ma tany
10—20 hold
bet Piti ing
Két padolt
álló ud
lehet Haruck
E-ladó Köls
föld, Fe
Bővebbet Piti
E-ladó a v
tanyás
parcellázva
lan iroda ad.
Tanyás kere
más mel
lint utca 6 sz
Bolgár kere
adó Bere
Értekezni le
Egy közös
resztes
het hétfőn.
Sz emere
alatt
kezni a hely
Az
zetek
szik.
erő,
ciók
energ
és a
őszto
dig a
szébt
jövöt
el is
vő re
kelet
mus
az é
korsz
is és
vetke
benn
bizal
kapu
spera
A
rencs
óta
válsá
nehé
nincs
küzd
igázz
az é
dés.
ősi,
tól s
nak
vész
gyob
tarta
rásá
tunk
küzd
ló n
uj fé
Ha
sérjü
nyok
egyi
a m
kell
besz
irán
mer
tétel
zött,
azok
az e
csak
még
köz
pará
ős t
sem
dig
ség